

ind paa, jeg skal imidlertid ikke forfølge Underfølgelsen videre, da den vilde føre os for vidt, men kun indskrænke mig til det Duffe, at forsaavidt Alle erkende det for en meget vigtig Sag, den engang maa komme til at ligge for, støttet til bestemte Forslag. Der er bleven talt om den Understøttelse, som Staten skal give Communerne i denne Retning; den ene Art skal ligge deri, at der blev udarbejdet og offentliggjort ligesom en Slags Mønsterplan for Anstalter af den nævnte Bestaffenhed. Det kan naturligtvis ikke falde mig ind at gjøre bestemt Indsigelse derimod; det kan upaatvivlelig have sin Nytte. Jeg erkjender, at det er vanskeligt for Communerne uden altfor store Beføstninger at skaffe sig saadanne Mønster-tegninger, der jo altid maae afændres efter de forskjellige Stedligheder og stedlige Forhold; men det, som skal gaae ud paa, at tilstaae Baan, selv om de forventedes og man fik nogen Sikkerhed for dem, til Communerne — for ligesom derved at drive dem rask og hurtig frem paa den nye Bane, vilde jeg ansee for urigtigt. Jeg holder mig overbevist om, at jo mere man ved simple Midler og ved Befolkningens umiddelbare Indvirkning, den Ene paa den Anden, kan bringe Orden tilveie og vedligeholde Sikkerheden, desbedre gjør man; men jo mere det Offentlige skal blande sig deri, gennem Tvangs- og Straffe-Midler, og samle, saa at sige, mange Mennesker under visse offentlige Foranstaltninger, for der at styre og ave dem, desto større Feil begaaer man. — Naar jeg nu forlader denne Deel af Sagen, som egentlig var den, der bragte mig til at begjære Ordet, skal jeg ud-tale, at jeg for mit Vedkommende beklager ikke at kunne tiltræde Fleertallets Forslag i denne Sag, hvorimod jeg afgjort maa slutte mig til Mindretallets. Det er min Overtydning, at man maa omfatte hele denne Sag paa eengang i dens Heelhed, og at man ikke maa paatvinge Regjeringen absolut i en Skjæbning at skulle tilendebringe saa den ene og saa den anden Fængsels-Bygning osv.; thi det vil gjøre dem i deres Heelhed kostbarere. Naar Fængselsvæsenet skal træde til og ved sine egne Kræfter medvirke til disse Bygningers Opførelse, maa man overlade det til det selv, at

vælge Tid og Forhold paa hvert enkelt Sted, som det passer det bedst. Naar man har talt om Straffemaadernes forskjellige Betydning, da er dette en Sag, jeg heller ikke skal forfølge videre, men kun nævne at det Udbytte, man synes sigst at være kommen til der, hvor man længst har anvendt disse forskjellige Straffemethoder, hvorom der her er Tale, er, at man skal skaffe Leilighed til at bruge de Fanger, man har Tillid til, og som ere paaveie til at overgaae igjen til Samfundet, til hvide Arbejder, til saadanne, som bringe dem, skjøndt de underordnes den strenge Tvang, i Forbindelse med andre Mænd i Samfundet; men dette kan kun skee lidt efter lidt. Vi skulle huske paa, at vi i dette Dødsstil have gjort en Overgang fra at have visse Fanger, som man forud bestemte dertil, til at arbejde rundt omkring ved alt Slags hvide Arbejde; det var vistnok et Misgreb, men naar vi undersøge, om vi have haft meget store Ulemper deraf, saa vilde vi finde, at vi i det Hele taget kun have have faa, og forsaavidt jeg har kunnet skaffe Oplysning derom — bestoværre ere disse Oplysninger ikke fuldstændige og nøiagtige — have de Fanger, som ere vendte tilbage fra dette Straffefængsel, ikke vist sig farligere for Samfundet eller mindre forbedrede end de andre; dermed vil jeg ikke sige Andet, end at saavel af de andre Fanger, som af disse har et meget stort Antal vist sig usforbedelige, fordi de i det Hele taget have været usforbedelige. Vi have altsaa som sagt den Erfaring liggende for os, at Straffefanger, uden at deraf følger væsentlige Ulemper, kunne benyttes paa denne Maade, og man bør altsaa blot lade den Forandring, som nu er indtraadt, faae den Betydning, at man ikke sætter sig paa et Dommersæde og siger: Du kan indømmes i et Fængsel, hvor Du kan gaae ud fra og arbejde, og Du derimod kan komme i et Fængsel, hvor Du skal behandles paa en anden Maade; døm dem i Fængsel, under Fængsels-tugt, og bestem der, hvortil de ere stikede, enten til at sidde i Cellefængsel eller til at være sammen med Andre paa Fællesalen, eller viis dem efterhaanden mere Tillid, og brug dem uden for Fængslet i Forbindelse med Andre. Naar dette skeer, har man Haab om at naae det